

mende Nar, givet os et oplysende, veiledende Bilag, som vi bør vide at vurdere og takke ham for. Jeg betragter det som et overordentlig findrigt Middel til at meddele os Oplysninger, som vi ellers vanskelig kunde faae. Posteringsformen er, naar det virkelig skal være et Statsbudget for det Nar, som det giver sig ud for at være, ikke behændig; thi det kunde have været saaledes posteret, at netop det Samme var kommet ud og det dog mere synligt for Alle havde svaret til den Finantslov, vi have voteret; thi det er jo vel egentlig den Feil, man har villet bebrejde det, at man seer de Poster, som vi med Grund have meent at have voteret som den enkelte Landsdeel tilhørende, optræde under Fællesindtægterne. Jeg seer imidlertid ikke, at deri absolut er noget Brangt. Dersom vi nærmere skulle bestæftige os dermed, skulde jeg endogsaa finde Midler til at bevise, at det er ganske rimeligt. Det er nemlig en Assignationsmaade, om jeg saa maa sige; men det foreligger ikke for Diebliffet. Det er kun væsentligt for os at vide, hvilken Betydning denne Posteringsmaade skal have for Fremtiden; thi med Hensyn til Fortiden ere vi sikrede ved den Lov, vi have givet, hvilket ogsaa Finantsministeren har indrømmet. Skulde Statsbudgettet i den Form, det har, komme til ikke at være i Samklang med den voterede Lov, saa vil Regnskabet oplyse det, og det, der saa kommer ud deraf, vil blive Liquidationspunkter, som i sin Tid ville blive opgjorte mellem de forskjellige Landsdele, og dermed er al Fare forsvunden.

Ved den Maade, hvorpaa Sagen er bleven stillet, bliver jeg berettiget til at omtale en af de Gjenstande, som ere bestemte til at være fælles for hele Riget, hvilket jeg troer ikke er usikkert, hvorfor jeg meget skal bede det ærede Thing, og navnlig den ærede Finantsminister at tage denne Sag under nærmere Overveielse; det er nemlig Domaineindtægterne. Der er saa Gjenstande, som i den Grad kræve stedlig Kundskab og stedligt Tilsyn udenfra, som netop Domaineforvaltningen. Naar vi gennemsee alle de Oplysninger, vi have om Domaineforvaltningen fra tidligere Tider, saa bliver det klart for Alle, at det langtfra er en heldig Forvaltningsgreen her i Landet. Den

udvikler sig indenfor vort Lands egne Grændser, saavidt jeg kan see af det forelagte Forslag, bedre og bedre, men den er endnu i en meget svag Forfatning. Vi vide, hvortid vi have kendt og endnu kendt til vor egen Domaineforvaltning; vi vide, at vi, for at lære for Exempel vort Skovbrug alvorligen at kende, som dog har en saa kostbar Forvaltning, have maattet have særlige Commissioner nedsat, og vi have gjort de besynderligste Opdagelser i denne Henseende.

Det er gaaet paa lignende Maade med forskjellige andre Sager; men jeg spørger, naar der engang kommer en Repræsentation sammen af Danske, Slesvigere og Holstenere, hvorledes skulle de forstaae hinanden med Hensyn til disse Domaineforvaltningsager, og hvor let vil det ikke opstaae Strid om Sager, som slet ikke behøve at være i Fælleskab.

Det er mig meget hørt at see, at de for Diebliffet betragtes som Fællesstaten tilhørende; thi saa har Fællesstaten Ret til at disponere over dem; men jeg troer ikke, at man for Fremtiden skal beholde dem saaledes. Nu vil man spørge mig: men hvorledes kan da Fællesstaten benytte dem uden at inddrage dem under sin Forvaltning og sit særlige Tilsyn? Hertil svarer jeg: den kan benytte dem paa en meget simpel Maade, den kan til hver enkelt Statsdeel overlevere en saa stor Deel af ligesarted Statsgjæld, som for Diebliffet kan forrentes med de Summer, Domainerne indbringe; naar man gjør det, har man derved givet dem den Betydning i den fælles Statsinteresse, som man nu vil give dem ved at inddrage dem under Fællesanliggenderne, og man har sparet sig alle de Ulemper, der følge af at drage Domainebestyrelsen ind under Fællesstaten istedetfor at lade den blive under Landsdelene. Jeg er fuldkommen overbevist om, at, dersom man holder fast ved paa denne Maade at inddrage Domainerne under Fællesstatens Bestyrelse, istedetfor at lade dem i Forhold til deres Størrelse blive Midler til at dække Statsgjældens Forrentning, saa vil man i sin Tid komme til at føle meget store Ulemper deraf.

En af de Poster, der paa en Maade staae i Forbindelse hermed, har Finantsministeren,